

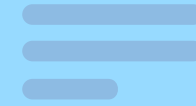
รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เทคโนโลยี

รหัสวิชา ว13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การเขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไข (1)

ครูผู้สอน ครูสิปปกร ศรีพรหมทอง

การเขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไข (1)

มีคำถาม...นักเรียนคิดว่า
สภาพอากาศในวันนี้เป็นอย่างไร

แนวคำตอบ

แดดร้อน / ฝนตก / อากาศดี

มีคำถาม... หากนักเรียนออกไปข้างนอกโดยพร้อมไปด้วย
นักเรียนจะกางร่มเมื่อเจอสภาพอากาศอย่างไร เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ

ฝนตก เพราะ ใช้ป้องกันฝน

การทำงานที่มีเงื่อนไข

เงื่อนไขที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน เช่น เมื่อได้ยินเสียงออกดังก่อนเช้า นักเรียนจะต้องมาเข้าแถวหน้าเสาธง หรือหากดินสอไม่แหลม จะต้องเหลาดินสอใหม่

ให้นักเรียนในห้องช่วยกันยกตัวอย่างเงื่อนไขอื่นที่พบในชีวิตประจำวัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

หน่วยที่ 2 การเขียนโปรแกรม

1. บอกเงื่อนไขของสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้
2. บอกความหมายของบัตรคำสั่งที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมได้
3. เขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไขโดยใช้บัตรคำสั่งได้
4. ตรวจสอบการทำงานของบัตรคำสั่ง ตามลำดับเหตุการณ์ได้

สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน

บอกเงื่อนไขของสถานการณ์ที่กำหนด
เขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไขโดยใช้บัตรคำสั่ง
ตรวจสอบการทำงานของบัตรคำสั่งตามลำดับ
เหตุการณ์ และวิเคราะห์เชื่อมโยงเงื่อนไขจาก
สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

ทบทวนการเขียน โปรแกรมแบบมีเงื่อนไข

เงื่อนไขในสถานการณ์

1. หากหุ่นยนต์อยู่ในพื้นที่แดง
  - หุ่นยนต์จะต้องถอยกลับไป 1 ช่อง
2. หากหุ่นยนต์อยู่ในพื้นที่เหลือง
  - หุ่นยนต์จะไปที่ร้านโดนัท
3. หากหุ่นยนต์อยู่ในพื้นที่เขียว
  - หุ่นยนต์จะไปที่ร้านไอศกรีม

1. เดินลง 2 ช่อง
2. เดินซ้าย 2 ช่อง
3. ถ้าอยู่บนพื้นที่แดง ให้ถอยกลับไป 1 ช่อง
4. เดินขึ้น 2 ช่อง
5. ถ้าอยู่บนพื้นที่เหลือง ให้ไปที่ร้านโดนัท
6. ถ้าอยู่บนพื้นที่เขียว ให้ไปที่ร้านไอศกรีม

จากแผนผังดังต่อไปนี้ เมื่อจบโปรแกรมหุ่นยนต์จะอยู่ที่ตำแหน่งใด?

ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ที่ผ่านมานักเรียนทำอะไรบ้าง มีใครได้ไปเที่ยวที่ไหนหรือไม่ ?

คำถามชวนคิด

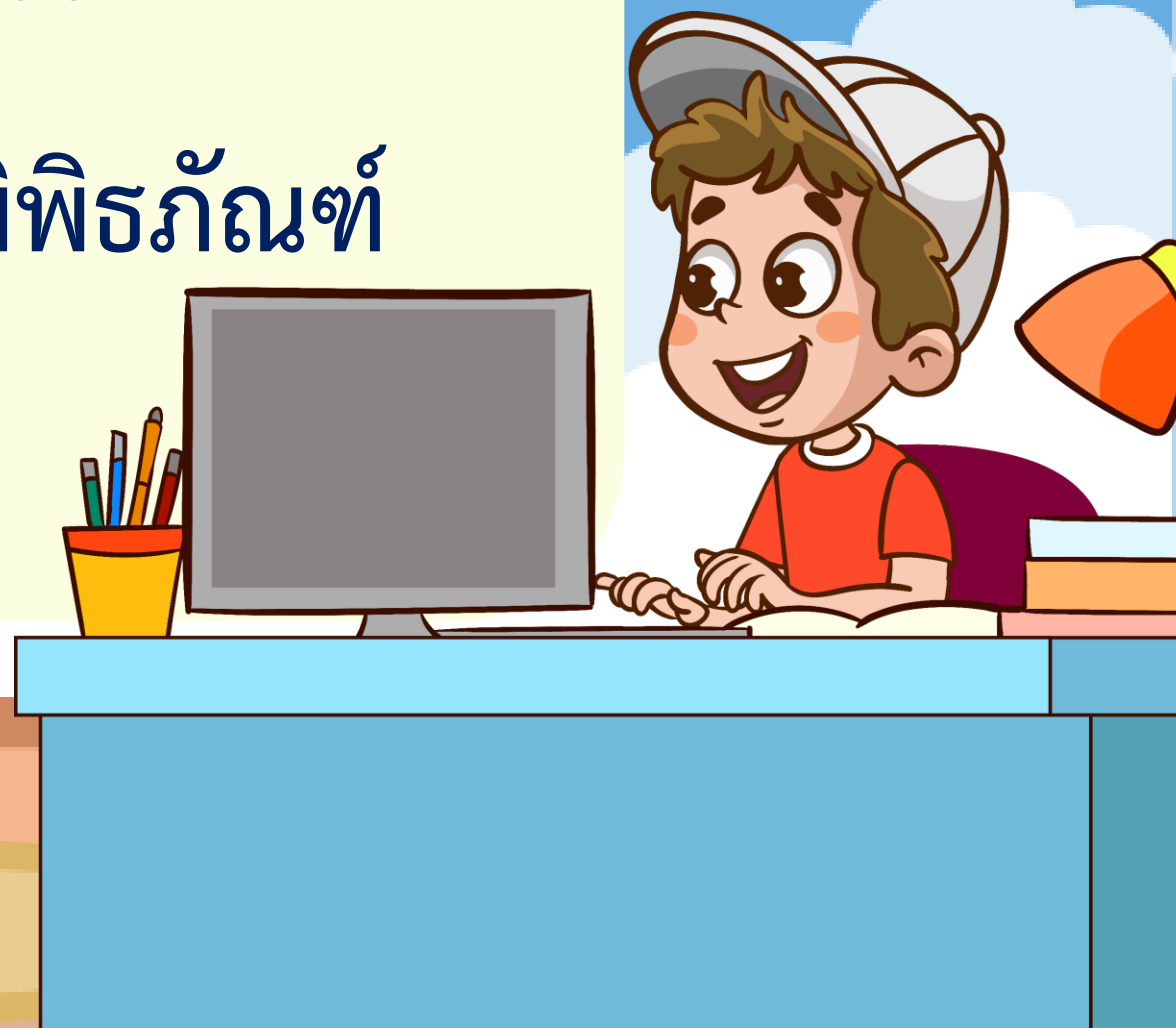
- ผู้ใหญ่เสียค่าเข้าชมกี่บาท
- เด็กเสียค่าเข้าชมกี่บาท
- ใครที่สามารถเข้าได้ฟรี
- ทุกคนที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์สามารถเข้าชมฟรี หรือไม่
- ถ้าเด็กไม่มีบัตรประจำตัวนักเรียน สามารถเข้าชมฟรีได้หรือไม่

“สถานการณ์ เบสและเพื่อน ๆ นัดกันจะไปเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์ของเล่นในวันหยุดสุดสัปดาห์นี้ โดยทางพิพิธภัณฑ์คิดค่าเข้าชม 80 บาท แต่เนื่องจากทางพิพิธภัณฑ์ได้จัดนิทรรศการพิเศษ โดยให้นักเรียนเข้าชมฟรี มีเงื่อนไขว่าต้องนำบัตรประจำตัวนักเรียนมาเพื่อยืนยันตัวตน”

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ให้นักเรียนช่วยกันระบุเงื่อนไขที่มีในสถานการณ์

กิจกรรม...

การเขียนโปรแกรมเข้าชมพิพิธภัณฑ์
โดยใช้บัตรคำสั่ง

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ครูนำบัตรคำสั่งมาให้นักเรียนในห้อง
ร่วมกันเรียงลำดับการทำงาน
เพื่อเขียนโปรแกรมเข้าชมพิพิธภัณฑ์

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนร่วมกันทำกิจกรรม
การเขียนโปรแกรมเข้าชม
พิพิธภัณฑ์โดยใช้บัตรคำสั่ง

บัตรคำสั่ง

ให้นักเรียนเรียงลำดับการทำงานเขียนโปรแกรมเข้าชมพิพิธภัณฑ์

- เข้าชมพิพิธภัณฑ์
- หากไม่มีบัตรนักเรียน ให้เสียค่าเข้าชม 80 บาท
- เดินทางไปพิพิธภัณฑ์ของเล่น
- หากมีบัตรนักเรียน ให้เข้าชมฟรี
- ตรวจสอบสถานะผู้เข้าชม
- ไปจุดบริการขายตั๋วเข้าชม

แนวคำตอบ

- เดินทางไปพิพิธภัณฑ์ของเล่น
- ไปจุดบริการขายตั๋วเข้าชม
- ตรวจสอบสถานะผู้เข้าชม
- หากมีบัตรนักเรียน ให้เข้าชมฟรี
- หากไม่มีบัตรนักเรียน ให้เสียค่าเข้าชม 80 บาท
- เข้าชมพิพิธภัณฑ์

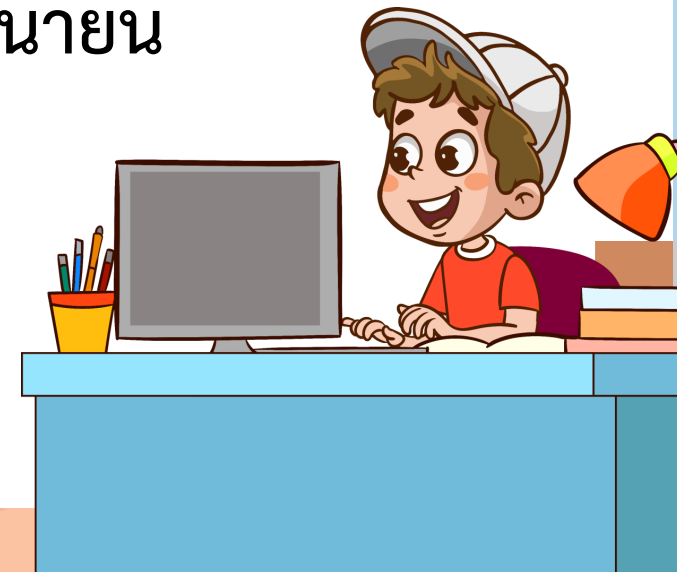

เพิ่มเงื่อนไข

“ ถ้านักเรียนที่เกิดในเดือนมิถุนายน สามารถนำบัตรประจำตัวนักเรียน ไปรับตุ๊กตานักวิทยาศาสตร์จากทางพิพิธภัณฑ์ได้ที่จุดบริการ ”

คำถามชวนคิด

- บัตรประจำตัวนักเรียนควรประกอบด้วยข้อมูลอะไรบ้าง
- พิพิธภัณฑ์จะทราบได้อย่างไรว่า นักเรียนเกิดในเดือนมิถุนายนจริงหรือไม่
- เมื่อจะไปเข้าชมพิพิธภัณฑ์ จะต้องยื่นบัตรประจำตัวนักเรียนตอนไหน

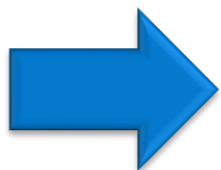

บัตรคำสั่ง

“ถ้านักเรียนเกิดในเดือนมิถุนายน สามารถนำบัตรประจำตัวนักเรียนไปรับตุ๊กตานักวิทยาศาสตร์ จากทางพิพิธภัณฑ์ได้ที่จุดบริการ” นักเรียนจะแทรกบัตรคำสั่งนี้ลงไปในขั้นตอนใด

- เดินทางไปพิพิธภัณฑ์ของเล่น
- ไปจุดบริการขายตั๋วเข้าชม
- ตรวจสอบสถานะผู้เข้าชม
- หากมีบัตรนักเรียน ให้เข้าชมฟรี
- หากไม่มีบัตรนักเรียน ให้เสียค่าเข้าชม 80 บาท
- เข้าชมพิพิธภัณฑ์

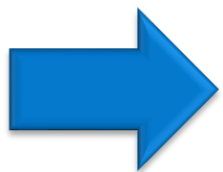

บัตรคำสั่ง

“ถ้านักเรียนเกิดในเดือนมิถุนายน สามารถนำบัตรประจำตัวนักเรียนไปรับตุ๊กตานักวิทยาศาสตร์จากทางพิพิธภัณฑ์ได้ที่จุดบริการ” นักเรียนจะแทรกบัตรคำสั่งนี้ลงไปในช่วงตอนใด

- เดินทางไปพิพิธภัณฑ์ของเล่น
- ไปจุดบริการขายตั๋วเข้าชม
- ตรวจสอบสถานะผู้เข้าชม
- หากมีบัตรนักเรียน ให้เข้าชมฟรี
- **หากนักเรียนเกิดในเดือนมิถุนายน สามารถรับตุ๊กตานักวิทยาศาสตร์จากทางพิพิธภัณฑ์ได้ที่จุดบริการ**
- หากไม่มีบัตรนักเรียน ให้เสียค่าเข้าชม 80 บาท
- เข้าชมพิพิธภัณฑ์

มีคำถาม...หากมีเหตุการณ์ที่มีเงื่อนไขเกิดขึ้นซ้อนกัน เช่น เหตุการณ์ตรวจสอบบัตรประจำตัวนักเรียน และตรวจสอบเดือนเกิด หากตรวจสอบเพียงเงื่อนไขเดียวจะทำให้โปรแกรมทำงานได้สมบูรณ์หรือไม่

แนวคำตอบ

ไม่สมบูรณ์ เพราะอาจจะทำให้มีข้อผิดพลาด
ในการตรวจสอบสถานะผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์

ใบงานที่ 1

เรื่อง..

วันหยุดของเบส

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ครูแจกใบงานให้กับนักเรียน
แนะนำการทำใบงานให้กับนักเรียน
และร่วมกันเฉลยคำตอบกับ
นักเรียน

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนศึกษาใบงาน ตอบคำถาม
ลงในใบงาน และร่วมกันเฉลย
คำตอบ

มีคำถาม...ใครเคยเลี้ยงไก่ไข่บ้าง
การเลี้ยงไก่ไข่ต้องทำอะไร ?

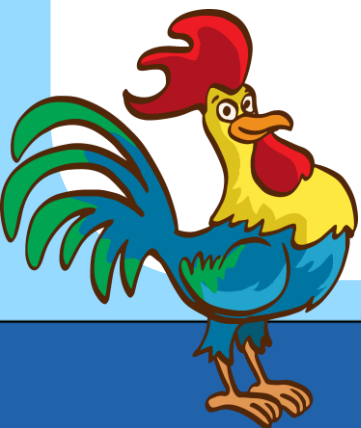
แนวคำตอบ

ให้น้ำ ให้อาหาร ทำความสะอาด
เล้าไก่ เก็บไข่ไก่ เป็นต้น

สถานการณ์ งานที่เบสต้องทำในวันหยุด คือ ให้อาหารและน้ำไก่ ถ้าเล้าไก่
สกปรกจะต้องทำความสะอาดเล้าไก่ ถ้าไก่ออกไข่จะต้องเก็บและนับจำนวนไข่ไก่

ของเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

1. เบสเตรียมโครงสร้างของโปรแกรมไว้ ดังนี้
โดยสองคำสั่งแรกเป็นงานที่เบสต้องทำในวันหยุด
ไม่ว่าเล้าไก่จะสกปรกหรือไก่จะออกไข่หรือไม่
ให้เติมคำสั่งลงในช่องว่าง ของบัตรคำสั่งที่ 1 และ 2

๑.

๒.

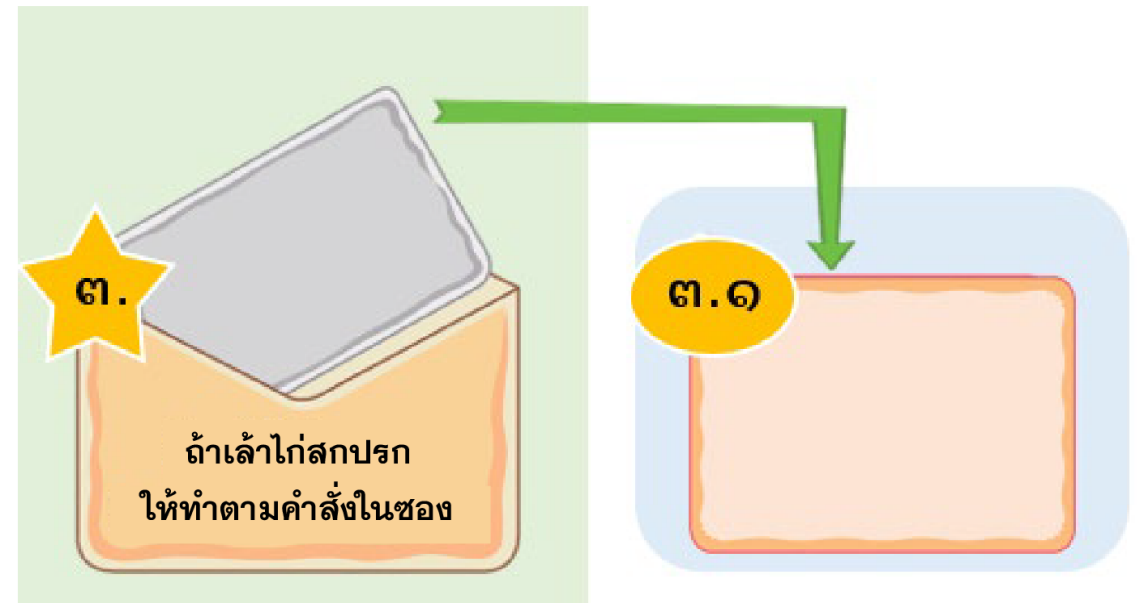
๓.
ถ้าเล้าไก่สกปรก
ให้ทำตามคำสั่งในซอง

๔.
ถ้าไก่ออกไข่
ให้ทำตามคำสั่งในซอง

2. เบสหยิบซองเงื่อนไขแรก คือ “ถ้าเล่าไก่สกปรก ให้ทำตามคำสั่งในซอง”
โดยใส่บัตรคำสั่งลงไปหนึ่งใบ ให้ช่วยเบสเติมคำสั่งลงในบัตรคำสั่ง 3.1
เพื่อให้หุ่นยนต์ทำงานได้อย่างถูกต้อง

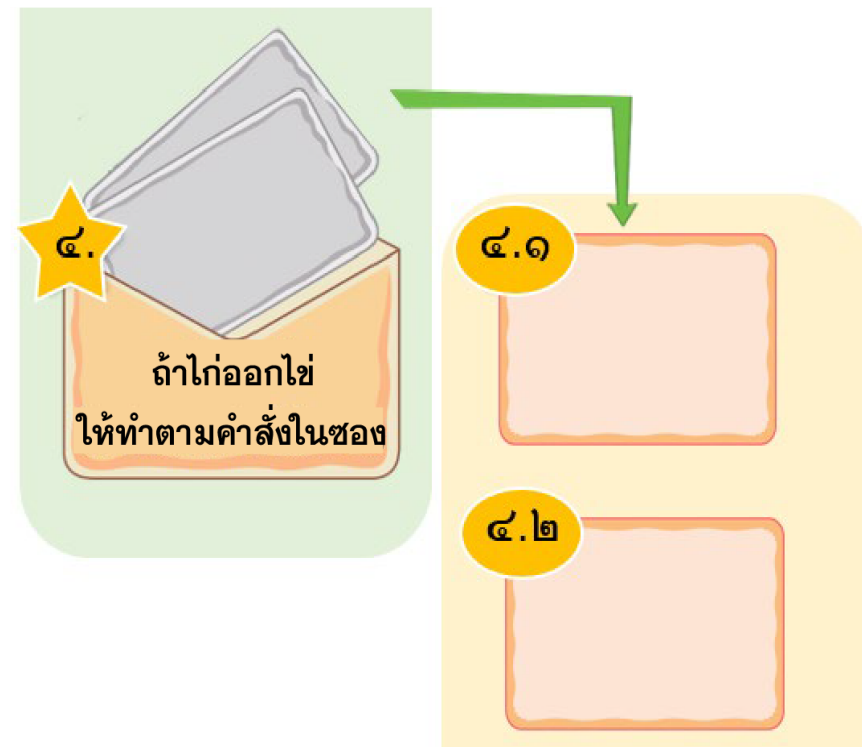
ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

3. เบสหยิบซองเงื่อนไขถัดไป คือ “ถ้าไก่ออกไข่ ให้ทำตามคำสั่งในซอง”
โดยใส่บัตรคำสั่งลงไปสองใบ ให้ช่วยเบสเติมคำสั่งลงในบัตรคำสั่ง 4.1 และ
4.2 เพื่อให้หุ่นยนต์ทำงานได้อย่างถูกต้อง

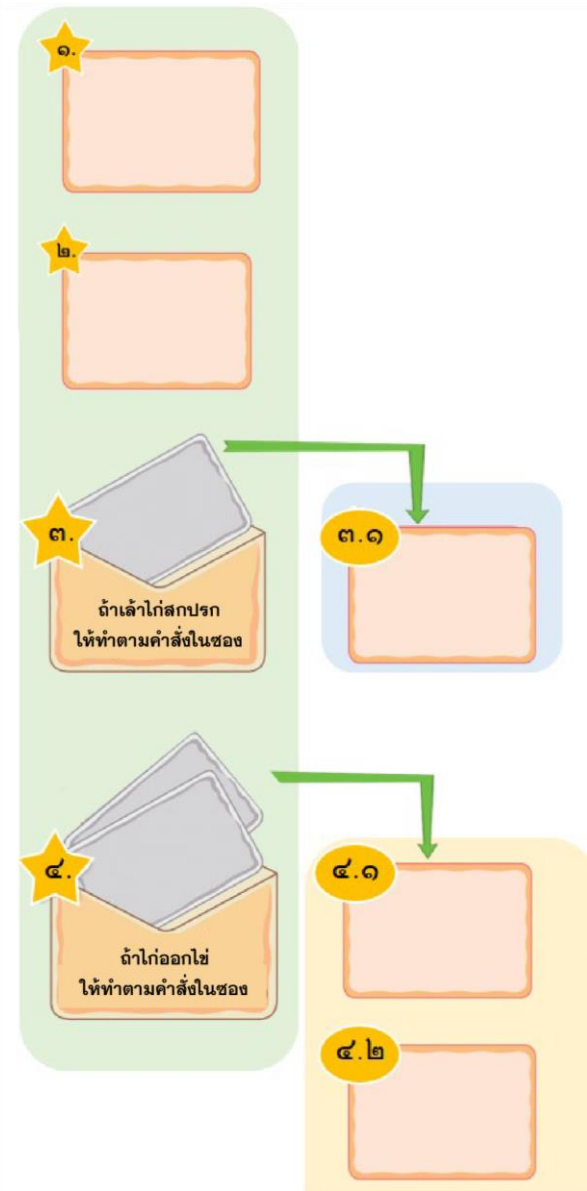
ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

4. เบสตรวจสอบโปรแกรม ให้นักเรียนนำคำตอบในข้อ 1, 2 และ 3 มาเติมในโปรแกรมด้านล่างให้สมบูรณ์

ลงมือทำกันเลย...

สถานการณ์ งานที่เบสต้องทำในวันหยุด คือ ให้อาหารและน้ำไก่ ถ้าเล้าไก่
สกปรกจะต้องทำความสะอาดเล้าไก่ ถ้าไก่ออกไข่จะต้องเก็บและนับจำนวนไข่ไก่

ของเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

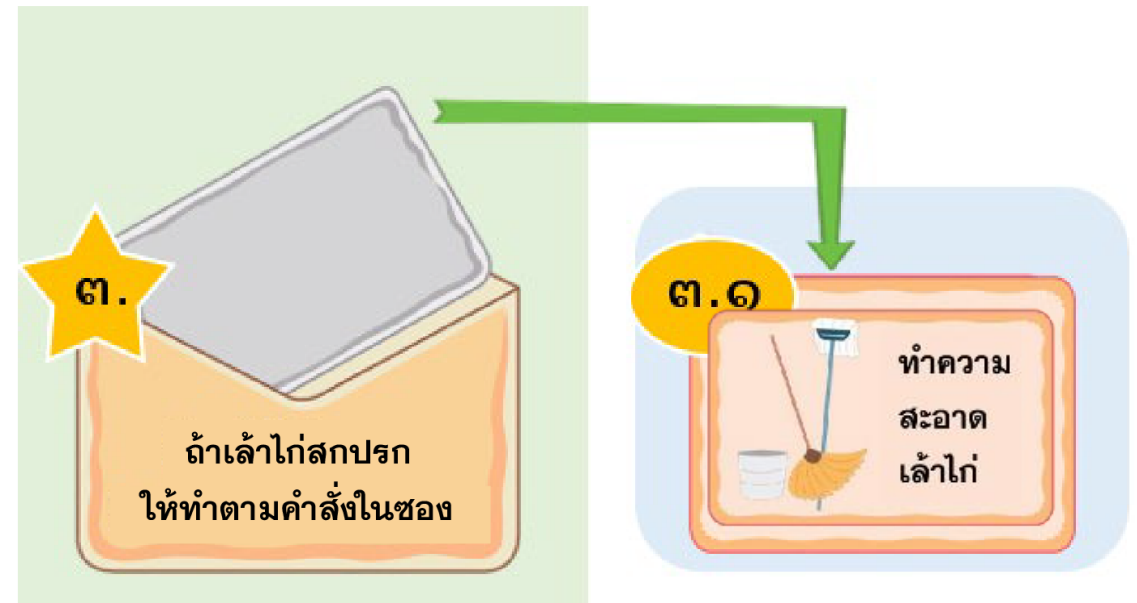

1. เบสเตรียมโครงสร้างของโปรแกรมไว้ ดังนี้
โดยสองคำสั่งแรกเป็นงานที่เบสต้องทำในวันหยุด
ไม่ว่าเล้าไก่จะสกปรกหรือไก่จะออกไข่หรือไม่
ให้เติมคำสั่งลงในช่องว่าง ของบัตรคำสั่งที่ 1 และ 2

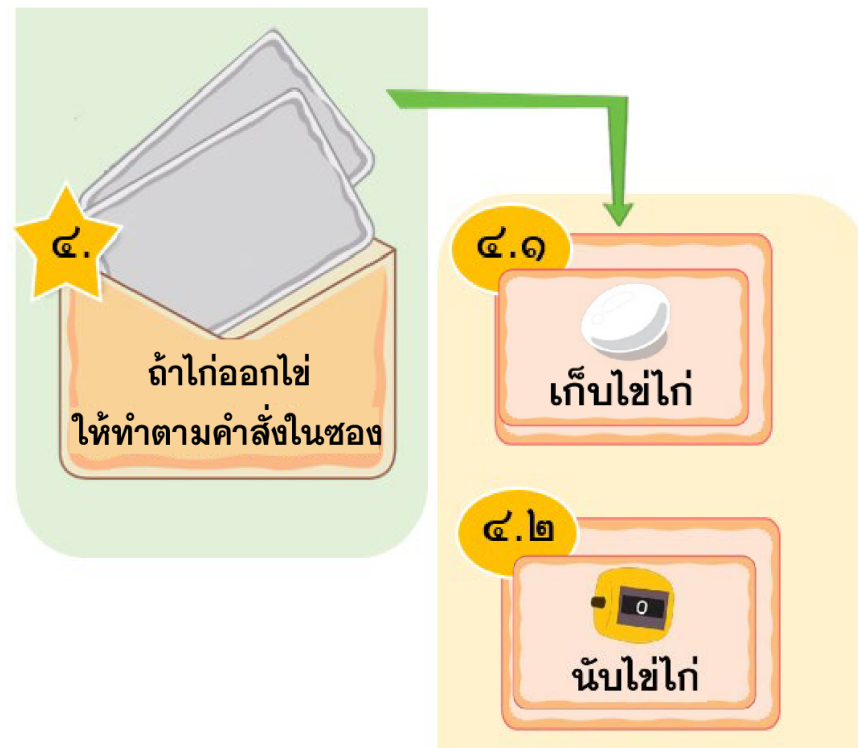
2. เบสหยิบซองเงื่อนไขแรก คือ “ถ้าเล่าไก่สกปรก ให้ทำตามคำสั่งในซอง”
โดยใส่บัตรคำสั่งลงไปหนึ่งใบ ให้ช่วยเบสเติมคำสั่งลงในบัตรคำสั่ง 3.1
เพื่อให้หุ่นยนต์ทำงานได้อย่างถูกต้อง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

3. เบสหยิบซองเงื่อนไขถัดไป คือ “ถ้าไก่ออกไข่ ให้ทำตามคำสั่งในซอง”
โดยใส่บัตรคำสั่งลงไปสองใบ ให้ช่วยเบสเติมคำสั่งลงในบัตรคำสั่ง 4.1 และ
4.2 เพื่อให้หุ่นยนต์ทำงานได้อย่างถูกต้อง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

ซองเงื่อนไขและบัตรคำสั่ง

4. เบสตรวจสอบโปรแกรม ให้นักเรียนนำ คำตอบในข้อ 1, 2, 3 และ 4 มาเติม ในโปรแกรมด้านล่างให้สมบูรณ์

सरूप

กิจกรรมของปลายทางในวันนี้

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

ครูตั้งคำถามเพื่อประเมินความ
เข้าใจของนักเรียน และสรุปผล
อีกครั้ง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม
ประเมินความเข้าใจ และทำ
แบบประเมินตนเอง ข้อ 1-3

มีคำถาม... นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
ในช่วงเวลานี้

แนวคำตอบ

การเขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไข

มีคำถาม... หากไม่ทำตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในช่องเงื่อนไข
จะได้ผลลัพธ์ตามที่โปรแกรมต้องการหรือไม่ เพราะเหตุใด

แนวคำตอบ

ไม่ได้ตามที่ต้องการ เพราะ โปรแกรมจะ
ทำงานไม่ถูกต้องตามที่กำหนด

มีคำถาม... นักเรียนยกตัวอย่างสถานการณ์ที่นักเรียน
พบในชีวิตประจำวัน ว่ามีเงื่อนไขอะไรบ้าง และถ้านักเรียน
ไม่ทำตามเงื่อนไขในข้อกำหนดจะส่งผล อย่างไร

แนวคำตอบ

เสี่ยงสัญญาณบอกเวลาเข้าเรียน
เข้าเรียนไม่ทันเวลา

จากกิจกรรมนี้

สรุปได้ว่า...

จากกิจกรรมนี้สรุปได้ว่า...

การกำหนดเงื่อนไขในการเขียนโปรแกรม
จะช่วยให้สร้างทางเลือกให้กับโปรแกรมว่า
หากมีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามเงื่อนไขนั้น
จะต้องทำตามคำสั่งใด

แบบประเมินตนเอง ข้อ 1-3

แบบประเมินตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การเขียนโปรแกรม
รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รหัสวิชา 13101 ภาคเรียนที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
สิ่งที่ฉันได้ทำ

☆☆☆ ฉันทำได้   ☆☆ ฉันทำได้บ้าง   ☆ ฉันยังทำไม่ได้

ระบายสีลงใน ☆ ตามระดับที่ทำได้ และ ✓ ลงใน □ สิ่งที่ยังตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้	สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
1. บอกเงื่อนไขของสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้	☆☆☆	☐
2. บอกความหมายของบัตรคำสั่งที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม ตามสถานการณ์ที่กำหนดได้	☆☆☆	☐
3. เขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไขโดยใช้บัตรคำสั่ง และตรวจสอบการทำงานตามลำดับเหตุการณ์ที่เบสต้องทำในวันหยุดได้	☆☆☆	☐
4. บอกเงื่อนไขของสถานการณ์การนำไข่ไก่ไปขายได้	☆☆☆	☐
5. เขียนโปรแกรมแบบมีเงื่อนไขซ้อนเงื่อนไขโดยใช้บัตรคำสั่งได้	☆☆☆	☐
6. ตรวจสอบและบอกผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาได้	☆☆☆	☐
7. บอกเงื่อนไขของสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้	☆☆☆	☐

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การเขียนโปรแกรม แบบมีเงื่อนไข (2)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน 2 เรื่อง เด็กค้าไข่

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

